

JUTRO

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelček, Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492 m 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 - Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praha čisto
79 190, Wien št. 105 241

Naročnina vsakega meseca 25 - Din.
za inozemstvo 40 - Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5 Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 2 Telefon št. 190
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po
tarifi

Kandidature za senat

**Na sestanku zaupnikov volilnih upravičencev so bili
včeraj določeni kandidati iz dravske banovine za
volitve v senat**

Ljubljana, 14. decembra d. Na pobu-
do narodnih poslancev je sklical ljub-
ljanski župan dr. Dinko Puc za danes
dopolodne sestanek zaupnikov volilcev za
senat. Sestanek se je vršil v mestni po-
slovnišnici in je bil skoraj polnoštevil-
no obiskan. Na njem je bila določena
kandidatna lista za volitve v senat. Za
kandidate, oziroma njihove namestnike
so bili določeni z ogromno večino na-
slednji gospodje:

a) kandidati:
dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v
Ljubljani,
dr. Miroslav Ploj, bivši veliki župan v
Mariboru

dr. Janko Rajar, veterinarski delegat
na Dunaju,
dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

b) namestniki:
dr. Alojzij Goričan, župan v Celju,
Jakob Zadravec, industrijec v Sre-
dišču,
Ivan Sancin, bivši kmetijski načelnik
v Ljubljani,
Ciril Pirč, župan v Kranju.
Volitve v senat se bodo, kakor zna-
mo, vršile dne 3. januarja. Volilno okro-
žje tvori vsaka banovina za sebe, volil-
no pravico pa imajo vsi narodni poslan-
ci, vsi člani banovinskega sveta in vsi
župani v dotični banovini. Dravska ba-
novina voli štiri senatorje in štiri na-
mestnike.

Dr. Pfrimer pred sodiščem

**Včeraj se je pričela pred porotnim sodiščem v Gradcu
proti dr. Pfrimerju in sedmim voditeljem Heimwehra
razprava zaradi poizkušene prevrata 13. septembra**

Gradec, 14. decembra, d. Dopolodne se
je pričela pred porotnim sodiščem razpra-
va proti dr. Pfrimerju in njegovim ožjim
sodružnikom, ki so skušali 13. septembra
na Stajerskem in v Zg. Avstrijskem izvesti
prevrat. Gradsko kazensko sodišče je izve-
ščalo preiskavo proti 4000 osebam, ki so se
udeležile ponesrečenega prevratnega poiz-
kusa. Izmed vseh teh je bilo izločenih sed-
em voditeljev, ki so obtoženi veleizdaje.
Tem se je pridružil še dr. Pfrimer, ki se
je pred tednom dni vrnil iz inozemstva v
Gradec ter se sam javil sodnim oblastem.
Veleizdajec so obtožili: odvetnik dr.
Walther Pfrimer iz Judenburga, posestnik
in vinski trgovec Konstantin Kammerho-
fer iz St. Mareina v Mürztalu, polkovnik
v p. Richard Flechner iz Schladminga, po-
lkovnik v p. Viktor Hofer iz Ausseeja,
stotnik v p. Franz Harter iz Triebna za-
sební uradnik Karel Harant iz Kirchdorfa,
gozdarski svetnik Franz Seitner iz Kla-
chaua in uradni predstojnik cementarne
Johann Riedlechner v Kirchdorfu na Zg.
Avstrijskem.

Predsednik porotnega sodišča je pred-
sednik delnega sodišča dr. Spanner, ob-
tožbo pa zastopa prvi državni pravnik dr.
Sellig. ki je tudi sestavil 50 strani dolgo
obtožnico. Med porotniki prevladujejo me-
štarski elementi. Zastopniki obtožencev
so razen dveh odvetnikov, ki so pristali
heimwehrovskega pokreta, dr. Pfrimerja
zagovarjata dva odvetnika, in sicer doktor
Ludvik Pramer iz Linza ter dr. Walther
Klees. Ostale obtožence zagovarjajo dr.
Busson, dr. Richard Widitz, dr. Ruck-
enstein, dr. Glaser in dr. Dolphin. Odvetni-
ki so sklenili, da bodo postopali enotno in
da ne bo nihče započel kake posebne ak-
cije za svojega klijenta.

Z velikim zanimanjem se pričakuje za-
sliševanje priči, ki jih predlaga državno
pravnštvo. Na čelu predlaga priči je
deželni glavar dr. Anton Rintelen, o kater-
em se je trdilo, da ne bo oviral akcije
Heimwehra. Zaslišan bo tudi general Hil-
gerth iz Celovca, ki je sam član koroškega
Heimwehra. Na predlog državnega
pravnika je pozvanih k razpravi 29 priči.
Za razpravo vlada nenavadno veliko za-
nimanje. V Gradec je prispelo 34 tujih
novinarjev, med njimi dopisniki velikih
listov iz Berlina, Monakovega, Varšave,
Budimpešte in od drugod. Prišel je tudi
dopisnik lista »New York Times«.

Policija je uvedla za razpravo posebno
varnostno službo, da se bo lahko vršila
nemoteno. Sodišče je strogo zastraženo, pa
tudi v sodni dvorani je vse polno detekti-
vov. K razpravi so sedaj prvič pripuščeni
tudi fotografji.

Obtoženci dr. Pfrimerja so bili vsi ak-
tívno udeleženi pri pripravi za prevrat,
kakor tudi pri prevratu samem. Vsi so za-
vezali v Heimwehru vodilne funkcije ter
so oddajali povelja dr. Pfrimerja za pre-
vratno akcijo dalje na podrejene forma-
cije oziroma so vodili posamezne akcije.

Franz Harter je bil okrožni vodja v
epidolnem Ennstalu. Obtožen je, da je raz-
širil vesti o nemirih in razen tega ukazal,
porušiti tunel v Bosrucku.

Viktor Hofer je bil bataljonski koman-
dant v Ennstalu ter je dredi prekinitev
železniškega prometa v omenjenem tunelu,
kakor tudi porušenje železniške proge. Z
oboroženimi heimwehrovci je zasedel Selt-
ztal in Steinach, aretirali župana Kipferlinga
v Seltztalu in druge občinske funkcionarje
ter tudi odredil pohod svojih čet proti
Dunaju preko Amstettna.

Richard Flechner je zasedel s svojimi
ljudmi poštni urad v Gröbmingu, aretirali
poslanca Thoma ter vodil transport ob-
oroženih heimwehrovcev.

Karel Harant, ki je bil okrožni vodja
v Kirchdorfu, je odredil zasedbo Pyhrnske-
ga prelaza ter se udeležil pohoda na Du-
naj.

Franz Seitner je bil okrožni vodja v
zgornjem Ennstalu ter je bil dodeljen dr.
Pfrimerju, čigar povelja je oddajal na po-
drejene formacije.

Konstantin Kammerhofer je bil na-
mestnik delnega vodje Heimwehra ter
se je s svojimi ljudmi polastil mestne stra-
že in delavskega doma v Kapfenbergu. Ra-
zen tega je označil delegacijo heimwehrov-
skih voditeljev iz zgornjega Mürztala, ki
se niso hoteli udeležiti prevrata, kot upor-
nike ter jih prisilil, da so se brezopogov-
porljivo podredili njegovim poveljem. Poslal je tudi
pismo poveljniku orožniške šole v Brucku,
s katerim je povzročil, da je bilo orožništvo
napram prevratnikom pasivno.

PREHRANA PASIVNIH KRAJEV

**Jutri plenarna seja Narodne skupščine, da verificira poslanske man-
date - Sistematična akcija za prehrano pasivnih krajev**

Beograd, 14. decembra, M. Danes je
imel glavni odbor poslanskega kluba do-
poldne in popoldne sejo, na kateri je raz-
pravljalo o osnovanju politične stranke.
Svoje sklepe v tem pogledu bo glavni o-
dbor poslanskega kluba predložil p'enumu
poslanskega kluba, ki bo imel sejo jutri
15. t. m. ob 16. v veliki dvorani Narodne
skupščine. Iz pisarne predsedništva poslan-
skega kluba.

Pomoč gladujočim

Beograd, 14. decembra, M. Socialna sek-
cija poslanskega kluba je smatrala po svo-
jem konstituiranju za svojo prvo dolž-
nost, da se takoj bavi z vprašanjem pre-
hrane prebivalstva pasivnih krajev. V to
svrhu je imela sekcija 12 t. m. svojo prvo
sejo, ki je bila izključno posvečena pro-
učevanju problema prehrane, kakor tudi
vsemu delu in pripravi, ki jih je treba
izvesti zaradi nagle in hitre razdelitve ži-
vil potrebemu prebivalstvu. Na seji je bi-
la sprejeta naslednja resolucija:

1. Socialna sekcija poslanskega kluba
smatra, da je kraljevska vlada zadostila
svoji veliki dolžnosti, ko je prevzela v
svojo oskrbo čim hitrejšo prehrano vsega
trpečega prebivalstva v državi. Vlada je
s tem odstranila nevarnost, ki je grozila
glede na težke posledice položaja, v ka-
terem je del prebivalstva ostal brez sred-
stev za življenje. Kljub vsem ukrepom vlade
je smatrala socialna sekcija, ki je srna
proučila celotno vprašanje, za svojo dolž-
nost, da opozori kraljevo vlado na po-
trebo razširjenja akcije glede na količine,
namenjene za prehrano prebivalstva, kakor
tudi glede na nedostake v organizaciji de-
la za razdelitev živil prebivalstvu.

2. Predvsem smatra socialna sekcija po-
slanskega kluba, da bi morala vlada glede
na velik obseg in smotrenost tega dela
osredotočiti vso skrb za prehrano v osebi,
ki bi imela vse pravice ter vpliv na vse
panoge poslova, ki so v zvezi s prehrano
prebivalstva tako glede nabave, dispozi-
cije in uporabe prometnih sredstev, kakor

tudi glede vsega ostalega. Ta oseba, za
katero se sekcija izreka, bi bila najboljša
zveza med vlado in njenimi organi na eni
strani ter prehrano prebivalstva na drugi
strani. Pokazalo se je v vseh sličnih pri-
merih tako pri nas, kakor v drugih drža-
vah, da more samo koncentrirana kompe-
tenca enega človeka nuditi dobre rezultate,
ker so vsi nedostaki sedanje organizacije
izvirali iz nezadostne in razcepljene pri-
stojnosti raznih organov, katerim so bili
ti posli poverjeni.

3. Socialna sekcija se izjavlja priprav-
ljena, da po dveh svojih delegatih vzdr-
žuje stalno zvezo z omenjeno korporacijo
ter da na razpolago vse svoje izkušnje, s
katerimi razpolaga v imenu poslanskega
kluba, da se na ta način omogoči potreb-
na zveza med vladnimi organi in narodnim
predstavništvom, ki jo diktirajo oziri na
medsebojno pozornost in stvarno potrebo.

4. Socialna sekcija poslanskega kluba
izreka pobudo o eventualni delitvi dolž-
nosti na ta način, da bi se skrb za naglo
razdeljevanje brezplačne pomoči siromaš-
nim ljudem in osebam, ki so absolutno
nesposobne za javna dela (invalidom, vdo-
vam, onemoglim starcem ter otrokom), iz-
ločila iz celotne organizacije razdeljeva-
nja pomoči ter poverila organizaciji Rde-
čega križa, ki naj bi jo izvrševala po svojih
krajevnih odborih, dočim naj bi se
dolžnost prehrane ostalega prebivalstva,
spособnega za javna dela, poverila ome-
njeni osebi in ostalim državnim ter občins-
kim organom. Živila bi se osebam, spo-
sobnim za javna dela, dajala proti rezer-
vi in te osebe bi bile dolžne, da jih odslužijo
z javnimi deli ali pa plačajo z denarjem.

5. Socialna sekcija smatra, da je treba
kmetom in gospodarsko slabemu mestne-
mu gospodarstvu, ki v svojem kraju ne bi
moglo kupiti žita, odobriti in nuditi vse
olajšave za nakup hrane v plodnih krajih
in navel transport po režijskih cenah.

6. Končno naproša socialna sekcija kra-
ljevske vlado, naj delegira čim prej za-
stopnike zainteresiranih ministrstev v sku-

pen odbor s plenumom socialne sekcije, v
katerem bi se razpravljale podrobnosti na
podlagi predlogov, ki jih sekcija ni sma-
trala za potrebno poudariti v resoluciji
zaradi njihove obsebnosti, ker meni, da bi
se mogli uresničiti najbolje z neposredni-
mi stiki in sporazumom. Prav tako smatra
socialna sekcija, da so vsa ta vprašanja
zelo nujnega značaja in da jih je treba
čim prej rešiti v splošnem interesu.

Predlogi za olajšanje gospodarske krize

Beograd, 14. decembra M. Danes od 3. do
6. popoldne je bila seja gospodarske sekcije
poslanskega kluba, na kateri so bili so-
glasno sprejeti predlogi o prvih ukrepih za
olajšanje in ublaževanje gospodarske krize v
državi. Predloge, o katerih je gospodarska
sekcija razpravljala, je redigiralo njeno
predsedstvo. Odločeno je, da se predlogi
gospodarske sekcije za ublažitev gospodar-
ske krize dostavijo predsedstvu poslanske-
ga kluba še nocoj s prošnjo, naj se glede
na nujnost zadeve postavijo na dnevni red
prve seje poslanskega kluba. Za poročeval-
ca sta bila določena dr. Velizar Janković
in Milutin Stanojević. Prihodnja seja go-
spodarske sekcije bo napovedana pismeno.

Beograd, 14. decembra, M. Finančna sek-
cija poslanskega kluba je imela danes od 4.
do 7. zvečer prvo sejo, ki se je udeležil
tudi finančni minister dr. Milorad Gjorgjević.
Razpravljala je o finančni in valutni politiki
ter so se debate udeležili poleg finančnega
ministra dr. Gjorgjevića tudi poslanci Anton
Krejić, dr. Kujundžić dr. Svetislav Popović,
Viktor Pogačnik in drugi. Prihodnja seja fi-
nančne sekcije bo sklicana pismeno.

Plenarna seja Narodne skupščine

Beograd, 14. decembra, M. Danes popoldne
je predsednik verifikacijskega odbora Milan
Simonović, kakor predpisuje zakon, sklical
prihodnjo sejo Narodne skupščine za sredo,
16. t. m. ob 10. dopoldne z dnevnim redom:
Verifikacija poslanskih mandatov in zapri-
sega narodnih poslancev.

Reforma fašistične stranke

**Sklepi novega fašističnega direktorija - Spet bodo pokazali, kaj vse
so že »napravili«**

Rim, 14. decembra 2. V palači Venezia
je Mussolini ustoličil novi generalni fa-
šistični direktorij. Pri tej priliki je direk-
torij izdal nekatera navodila za nadaljanje
delo stranke. Zaradi nezmožnosti gospodar-
skega razmerja bo stranka podpirala siromaš-
ne sloje in sodelovala pri vseh socialnih
akcijah. Člani fašistične stranke morajo
urediti svoje razmere povsem v skladu s
težkim gospodarskim položajem. Stranka
bo pričela z veliko propagandno akcijo, da
pokaže, koliko je država storila, da se
olajša kriza.

Drugi del sklepov direktorija se nanaša

OVRA na delu

Fašistična tajna policija izsledila skupino protifašističnih teroristov

Rim, 14. dec. g. Politična policija za po-
bijanje protifašističnega pokreta OVRA je
razkrila v zadnjih dnevih več protifašistič-
nih teroristov, ki bodo izročeni posebnemu
tribunalu za zaščito države v Rimu. Vsi
aretirani so bili v zvezah s protifašistično
koncentracijo v Franciji, ki jih je angaži-
rala za teroristične čine. V severno ita-
lijskem mestu Imperiji so, kakor se urad-
no poroča, dne 30. novembra agenti in
funkcionarji tajne politične policije prijeli
bančnega uradnika Faustina. V njegovem
stanovanju so našli mnogo razstavljenih, vi-
ga je Faustino vporabljal za izdelovanje
preciznih peklenjskih strojev. Aretirani je
že vse priznal in izjavil, da je dobival vse
to blago od emisarjev protifašistične kon-
centracije. Od njih je prevzel tudi nalogo,
da bo v enem izmed večjih severno ita-
lijskih mest izvršil teroristični napad.

Dne 13. oktobra so v obmejni postaji
povod za njegov korak dne 13. septembra
vprašanje Kreditanstalta. Danes priznava
finančni minister sam, da je bila vlada
opehanjena in s tem je tudi dr. Pfrimerjevo
postopanje popolnoma opravičeno.

Pri popoldanskem zasliševanju je dr.
Pfrimer izjavil, da o njegovem pravem na-
črtu nobeden izmed njegovih podrejenih
ljudi ni bil poučen točno. Letaki z njegovo
proklamacijo so bili tiskani brez njegove
vednosti in pristanka in bi morali biti iz-
dani šele tedaj, če bi Heimatschutz dobil
oblast od vlade. Kdo je izdal letake proti
njegovemu nalogu, mu ni znano. Heimats-
chutz je postavil vladi zahteve gospodar-
skega in ustavnopravnega značaja, tako
na primer glede popusta davčnih zao-
stankov, prepovedi uvoza za poljedelske
proizvode, znižanje obrestne mere in uved-
bo najvišje plače 150 šilingov. Razen tega
naj bi se izvršil plebiscit za republikan-
sko ali monarhistično državno obliko. Če
bi se bil narod odločil za republikansko ob-
liko, bi bil državnopravni odbor izdelal
ustavo, o kateri naj bi bil zopet glasoval
narod sam. Ali bi bil ta predlog prodir v
skladu z ustavo ali proti njej, je bilo dr.
Pfrimerju popolnoma vseeno, ker je hotel
doseči samo izboljšanje gospodarskega po-
ložaja.

Ostali obtoženci

Dru obtoženec Konstantin Kammerhofer
se je zagovarjal, da je bil z ostalimi vo-
dji vred pod prisego dolžan izvrševati dr.

Katastrofa italijanskega parnika

Rim, 14. decembra AA. V viharju, ki
divja na Sredozemskem morju, se je po-
topil italijanski pomorski vojaški vladilec
»Teseo«. Pri nesreči je utonilo 36 mornar-
jev. Poročajo tudi, da pogrešajo mnogo
ribiških ladij.

Pfrimerjeva povelja. Izjavil je, da je nekaj
dni pred prevratom poslal dr. Pfrimerju
pismo, v katerem mu je ponudil kot okrožni
vodja svojo demisijsko in ga obenem posvaril
pred avanturami. Kot avanturo smatra
Kammerhofer udeležbo pri legitimističnem
prevratu in proglasitev Otona Habsburške-
ga za monarha. Načelje je obtoženec izja-
vil, da je bila predvsem oseba Pfrimerje-
vega generalnega tajnika grofa Lamber-
ga ona, glede katere je imel največje skrbi
osebno se, ker je užival Lamberga pri dr.
Pfrimerju vse zaupanje, dočim pri ostalih
voditeljih ni bil posebno priljubljen.

Obtoženi polkovnik Josip Flechner je
priporočal o mobilizaciji Heimatschutz
v dolini Ennsa in izjavil, da je nanj napra-
vilo vtis, da gre za legalno akcijo. Po nje-
govem mnenju je dr. Pfrimerja poslala v
akcijo dunajska vlada in zdelo se je, da je
bilo treba računati s sodelovanjem držav-
nih eksekutivnih organov.

Polkovnik Richard Harter je izjavil, da
ni kriv, ker je bil samo vojaški vodja po-
kreta in ni imel s politiko nobenega posla.
Tudi nanj je akcija napravlja vtis, da ima
zakonito podlago. Ko je izvedel, da je po-
sadtka iz Melka na pohodu proti njegovim
oddelkom, je takoj odredil umik svojih for-
macij, ker ni hotel storiti ničesar proti dr-
žavi eksekutivi.

Z zaslišanjem tega obtoženca je bila da-
našnja razprava ob 7. zvečer zaključena.

Nemški demanti

Beograd, 14. decembra. AA. Nemško posla-
ništvo v Beogradu nas naproša, da objavimo
to-le:

S pristojne strani v Berlinu se potrjuje, da
je vest neke tuje agencije, objavljena v tu-
kajšnjih listih, da bi se bil nemški delegat
protivoli izvoliti dr. Gjurića, jugoslovenskega
zastopnika v posvetovalni odbor mednarodne
reparacijske banke, popolnoma zmišljena.
Naprosno, že 31. oktobra, ko so bile pri pa-
riških pogajanjih predlagane dopolnilne vo-
litve nadaljnjih štirih članov posvetovalne-
ga odbora po točki 129. Youngovega načrta,
je Nemčija iz lastne inicijative predlagala,
naj bi bil eden izmed teh štirih članov za-
stopnik Jugoslavije. Na podlagi te nemške
inicijative se je takrat med pogajanjimi ome-
nilo ime dr. Gjurića. Nemčija je ta predlog
takoj sprejela.

Proces proti Štribrnemu

Praga, 14. dec. h. Pred kazenskim sena-
tom praškega trgovskega sodišča se je pri-
čela danes najbolj senzacionalna razpra-
va zadnjega časa, in sicer proti bivšemu
poslancu Štribrnemu in urarju Sichrov-
skemu. Današnja razprava, za katero je
vladalo ogromno zanimanje, je trajala od
zjutraj do poznega večera. Med poslušalci
so bile navzoče tudi politične osebnosti,
med njimi vдова nekdanjega finančnega
ministra Rašina. Štribrny je prišel k raz-
pravi elegantno oblečen, v spremstvu žene
in v svojem 19letnega sina. Njegov za-
govornik je sin bivšega finančnega mini-
stra Rašina. Čitanje obtožnice je trajalo
skoraj dve uri. Nato se je pričelo zasliš-
evanje obtoženega Štribrnega, ki je med
drugim izjavil, da ima danes 750.000 Kč
premoženja. Obtožnica očita Štribrnemu
krivno pričevanje v 19 primerih, med njimi
v dveh pod prisego.

Smrt francoskega znanstvenika

Pariz, 14. decembra. AA. Smrti je na svo-
jem sstanovanju v Marnesu umrl dr. Gustave
le Bon, ravnatelj filozofske znanstvene knjiž-
nice. Pokojnik je dosegel starost 91 let. Dr.
Gustave le Bon je bil po poklicu zdravnik.
Njegova dela so bila posvečena fizikalno-
kemičkim raziskavanjem. Pisal je zlasti o svoj-
stvih atomov, zanimal se za Hertzove valove,
za delitev snovi itd. Najbolj je zaslovel po
svojih delih o psihologiji množice in narodov,
ki so mu pridobila svetovno slavo. Napisal
je razprave o človeku in človeški družbi, o
njenem izvoru in zgraditvi, o prvih civil-
izacijah itd. ki so zbudile pozornost v znanstve-
nih krogih vsega sveta. Pokojnik je bil član
belgijske kraljevske akademije Francija pa
ga je za njegove zasluge odlikovala z redom
»Grand officier de l'Étoile de France«. Nekaj del le
Bona je prevedenih tudi na naš jezik.

Naraščanje brezposelnosti v Ameriki

Washington, 14. decembra AA. Ameri-
ška federacija za delo poroča, da se je po
njenih cenitvah število brezposelnih če-
prav se že dva meseca vrši sistematično
pobijanje brezposelnosti, zvišalo v tem ča-
su za 20 odstotkov in znaša sedaj 7 mi-
lijonov. Pričakovati je, da se bo število
brezposelnih povečalo sredi januarja pri-
hodnjega leta na 9 milijonov.

Naši kraji in ljudje

Petrini Tropovi v slovo

Laško, 14. decembra.

Tužno je odjeknila na Marijin praznik vest, da Tropove gospe Petrine ni več. Kako živo se je spominjamo, ko je ob solnčnih dneh usmerjala svoje korake gori ob Savinji proti Humu. Toda Savinja ni bila njena bistra hiša planin in Smihel, Smohor in Malč, ne, to niso bila njena brda. Mnogokrat se ji je orosilo oko ob spominih na srečne dni zlate svobode tam v solnčni Goriski. Bazovica, Liparski otoki in »Regina coeli« morijo cvet za cvetom. Pa tudi oni, ki so našli v naši svobodni domovini bratski sprejem, niso srečni, Goriska jim je vcepila v srca domotožje in kopnenje. A utuhe srca ni in drugo za drugim neha utripati, ne da bi se mu bila izpolnila zadnja želja: V zemlji domači da truplo leži.

Gospa Petrina se je rodila 29. junija 1882 v St. Petru pri Gorici v močno narodno-zavedni Družini hiši. Ze v zgodnji mladosti je podala roko in srce izvoljencu gospodu Ignacu Tropu, s katerim je preživela v najlepši harmoniji vsa leta zakona. Voja jo je zatekla pri Sv. Luciji, kjer je morala dati slovo možu in domovini. Izšla se je v Gornjo Radgono, ki je bila takrat glavno zatočišče primorskih brezdomcev.

Po vojni je prevzela s soprogom Narodni dom v Brežicah, od koder se je preselila leta 1927. za stalno v Laško, kjer je kupila od dr. Koloskih dedičev hišo in ustvarila iz nekdanje gostilne moderni hotel »Savinjo«. Stala je vedno v vrstah narod-

nih borcev. Ze kot mladenka je bila vneta Sokolica in članica narodno obrambnih društev. V osvobodilnih bojih naših bratov leta 1912-13 je pridno zbirala za srbski Rdeči križ, za kar je bila zapisana pri oblastvih kot politično sumljiva. Svojemu prepričanju je ostala zvesta tudi po vojni. Rdeči križ, Blago srce, Sokol, Jadranska straža — povsod je bila ako že ne odbornica, vsaj članica. Pogrešali pa jo bodo tudi siromaki, ki so našli pri njej vedno krožnik tople juhe in še kak drug pribojček. Še bolj pa jo bodo počešali njeni primorski rojaki, katerim je bila mati in sestra...

Smrt vzornega narodnega moža

Videm, 13. decembra.

Utihi se naš posavski slavček, umolknil je za vedno eden naših najlepših in najboljših tenorjev, umrl je splošno znani in priljubljeni g. Franc Vidmar v 83. letu svoje dobe. Vsi smo spoštovali in ljubili vedno veselo, zdravega moža rdečih lic, z dolgo častljivo brado, navdušenega pevca, zabavnega družabnika, vneta narodnega in kulturnega delavca. Ni je bilo prireditve, kjer bi z veseljem ne sodeloval in z vne- mo pomagal s svojim, čistim mogočnim, tako lenim elansom prav do svojih zadnjih let, pa bodisi na koncertih, vrtnih veseljah, cerkvenih slovesnostih in nešteti drugih prireditvah!

Rojen v solnčni Gorici 1849 se je tam tudi hotel in vstopil po dovršeni nižji gim-

Ruff - karamele so splošno priljubljene!

KULTURNI PREGLED

Otvoritev razstave starih mojstrov v Beogradu

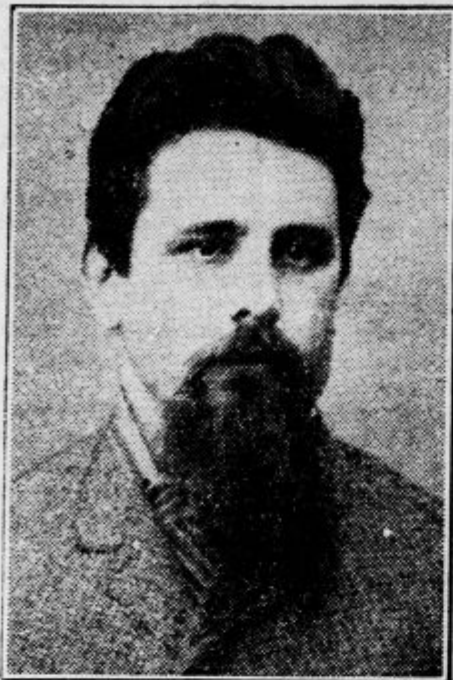
Beograd, 13. decembra.

Dne 16. t. m. se bo otvorila v paviljonu Svijete Zuzorice na Kalemegdanu v Beogradu razstava starih mojstrov. Prireditelj izlo- be je omogočil in organiziral Kosta Paligorić, pokroviteljstvo pa je prevzel poseben odbor, v katerem so med drugimi in minister dr. Kojić, vseuč. profesorja dr. Vlada Petković in Branko Popović.

Razstavljenih bo 120 izbranih del slove- čih mojstrov. Razstava takega značaja in v tem obsegu je sploh prva na Balkanu. Slike so bile izposojene iz raznih težko dostopnih zbirk in za to priliko zavarovane s skupnim zneskom 16 milijonov Din.

Zastopane so holandske, flamske, italijan- ske, francoske, nemške in angleške slikarske šole. Med velikimi predstavitelji renesan- sne umetnosti sta tudi dva umetnika jugosloven- ske krivi: Andreja Medulić Schiavone in Julio Clodio. Posebno odkritje bodo za naše občinstvo Medulićeve slike, ki jih nekateri stavijo ob bok Tizianovi, Veronesovi, Tintoretovi in drugim velikim mojstrom. Na beograjski razstavi si bo občinstvo lahko ogledalo najboljše delo tega našega starega Sibenčana. Holandsko umetnost zastopajo Rembrandt (portret), Jakob Ruiskael, van Goyen, Aart van der Neer, Thomas de Key- ser, Ezlon van der Neer, Preter de Hooch, Frans Hals i. dr. Flamska šola je zastopana z Rubensom, van Dyckom, Davidom Tenier- som, Jordaensom, Janssensom in dr., franco-

nažiji v pisarno pokojnega odvotnika in pi- satelja Janeza Mencingerja v Kranju, ki je mladega moža s svojim književnim delo- vanjem navduševal za lepo slovensko knji- go in čisto slovensko govorico in to že v dobi, ko se je po vseh uradih, pisarnah in tako zvanih »boljših« družbah samo nem-

škutarilo. Sledeč vzorniku Mencingerju v Krško je tu v takratni Čitalnici vneta na- daljeval, kar je že začel v Kranju: z lepo slovensko pesmijo je budil in dvigal na- rodno zavest in ljubezen do mile materin- ščine. Svojejo šefa je ljubil kakor očeta in mu zvesto služil polnih 40 let do njegove smrti, ki ga je, kakor je sam večkrat prav- il, prav bridko zadela. Pozneje je sprejel pisarniško službo pri zdaj že tudi pokoj- nem dr. Dimniku v Krškem. Ves čas pa je poleg tega opravljal še posebej občinskega in posojilniškega tajnika doma na Vidmu in je bil v vsakem pogledu zgled marljivosti, točnosti, vestnosti in poštenosti, s stran- kami nad vse ljubezniv in uslužen, da si je pridobil srca vseh občanov pa tudi tuj- cev, ki so se zatekali v občinsko pisarno. Svoji družini je bil najboljši oče, ki je vzgojil svojih 8 otrok v strogo narodnem duhu, preskrbel vsem, včasih težko s prav skromnimi sredstvi višjo izobrazbo, tako da zavzemajo danes prav odlična mesta v javnem življenju. Najstarejši med njimi je sreski načelnik v Radovljici.

Ugledni, težko prizadeti obitelji naše globoko sožalje, blagumu pokojniku pa ča- sten in tople spomin!

ZDRAVNIK

Dr. Rudolf Lovrec

je otvoril privatno prakso v Mariboru, Strossmeierjeva ulica 8-I. — Ordinira od 10. do 12 in od 2. do 4. Ob istem času spre- jema tudi kot občinski zdravnik Združene zdravstvene občine Maribor, desni breg. 15472

Svečana akademija v spomin Simona Gregorčiča

Ljubljana, 14. decembra.

Delavsko prosvetno in podporno dru- šstvo »Tabor« je priredilo v nedeljo zve- čer v veliki dvorani hotela »Union« ob pri- liki 25 letnice smrti pesnika Simona Gre- gorčiča svečano akademijo, ki je po pisa- nosti in obširnosti svojega bogatega spo- reda res prijetno iznenadila.

To iznenadenje je bilo tem večje in je tem bolj omejeno vredno, ker je nastopila na tem večeru naša primorska mladina, ki je v polni meri dokazala svojo narodno in kulturno zavest ter dostojno proslava la de- lo velikega pesnika, Simona Gregorčiča.

Dvorana sicer ni bila nabito polna — a vendar — obisk je bil prav lep. No: ma- lo neprijetno je bilo gledati široko zevajo- ča prazne prednje vrste stolov.

Navzgor so bili tudi nekateri povabljeni gostje, med njimi g. župan dr. Dinko Puc

s soprogo, ravnatelj drž. konservatorija g. Matej Hubad, prosvetni šef g. Mazi, pod- predsednik društva »Soča« g. Sancer in nekateri pa so svojo odsotnost opravili.

Madlina je prevladovala.

Močno je bil zastopan učiteljski stan.

Prvi je nastopil pomnoženi orkester na- rodnega železničarskega glasbenega dru- šstva »Sloga« pod vodstvom g. Svetla s Sattnerjevo žalostinko iz oratorija »Ojki«.

Za njim pa je povzel besedo g. I. Vovk, ki je v dvajset minutnem govoru orisal pesnikovo življenje in delo. Govor je bil veskozi poetično zasnovan, prepleten z Gregorčičevimi stili, mestoma prav jed- nat, le kdaj pa kdaj preveč ilustrativen.

Sijajna šaloigra! Zopet se boste smejali od vsega srca, ko boste videli, kako je lepo, sladko deklet spreobrnilo zagrizene sovražnike žensk in jim vcepilo v srce šlager

„Brez ljubezni se živet' ne da“

Najnovejši Foxov zvočni tednik!

Nabavite si vstopnice v pred- prodaji!

Predstave danes ob 4., 1/8 in 9 1/4 uri zvečer.

ELITNI kino MATICA
Telefon 2124.

Dal je večeru smisel in pečat. Sledil je mešani pevski zbor društva »Tabor« pod vodstvom poštornega učitelja g. Venturinija z Nedvedovo kompo- zicijo: »Nazaj v planinski raj«.

Gospod Košuta je recital »Siromaka«. Tehnično ga je dal dokaj dobro — ven- dar premalo uživilno.

Gospod Simič, tenorski solist, je zapel Nedvedovo: »Pogled v nedolžno oko« in »Srce sirote«. Drugo je pel veliko bolje kakor prvo.

Lep uspeh je dosegla s svojo prisrčnost- jo gospodična Moljkova, ki je kleče na odru recitala »Dekletovo molitev«.

X. Y. je recital v »Pepelnici noči«... Kot solistka je ugajala gospodična R. Nepužljan, ki je pela Sattnerjevo »Za- ostalega ptiča«.

Vihar navdušenja pa je nastal, ko je g. Valo Bratina efektno zaključil recitacijo: »Soči«, med katero je bila dvorana v po- polni temi in je le g. Bratino obsevaljal majhen žaromet, ki je stal na klavirju. Recitacijo je mirno spremljal g. Marij Ko- goj.

V deveti in trinaesti točki je spet nasto- pil mešani zbor društva »Tabor« s kompo- zicijami J. Pavčiča: »Sam« in P. H. Satt- nerja: »O nevihti«. Umetniško doživeti je bila zadnja, ko sta nastopila ženski in moški zbor »Tabora« skupno z orkestrom »Sloga«.

Visek večera pa so bile ruske narodne pesmi Ljadova op. 38 za orkester, ki jih je pod vodstvom izvrstnega pevovodje izva- jala »Sloga«. Pesmi so bile: Tožba, Duhov- ni stih, Uspavanka, Kolednica. G. Heribert Svetel je dal kot dirigent »Sloga« večeru svoj pošteti obolus — tako, kakor je prav. Takisto orkester!

Vsi izvajalci so bili deležni viharnega odobravanja.

Delavsko prosvetno in podporno dru-

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, za- stajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z upo- rabo naravnega »Franz Josefov« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo ča- šico. Zdravniške strokovne veličine iz- pričujejo, da učinkuje »Franz Josefov« voda celo pri zadržljivem črevesu brez bolečin. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Predavanje prof. Spektor- skega o Heglu

Društvo za pravno filozofijo in sociolo- gijo v Ljubljani je 12. t. m. otvorilo svoje delovanje s predavanjem prof. Spektorske- ga o Heglu. Uvodoma je predavatelj opo- zarjal na velik vpliv Heglovega nauka, ki se je tako malo skladal z miselnostjo ofi- cielnih krogov, da je po Heglovi smrti Friedrich Wilhelm IV. pozval Schellinga in Stahla na berlinsko univerzo za to, da bi paralizirali »škodljiv« vpliv Heglove filo- zofije. Nato je predavatelj podal v moj- strski sintezi osnovne misli Heglovega si- stema in njegovega mesta v zgodovini filo- zofije. V nasprotju z običajnim nazira- njem, ki vidi v Heglu nadaljevanje in za- ključek onega miselnega razvoja, ki ga je poel Kant in ki preko Fichteja in Schel- linga doseže vrhunec v Heglu, je predavatelj poudarjal, da moramo iskati sorod- nih motivov Heglovi filozofiji v Averro- sovem panlogizmu. Ta panlogizem je do- segel svoj vrhunec v statistični formi pri Spinozi, v dinamični pa pri Heglu. Kakor Spinoza, je tudi Hegel smatral vesolstvo za logični sistem, ki izključuje vsako transcendentnost in samostojnost etičnih problemov. Kakor Averroes, je tudi Hegel učil, da je mogoča samo ena prava filo- zofija, a manj skromen kakor Averroes, za katerega se je ta filozofija vtelesila v Ari- stotela, je Hegel smatral svoj filozofski si- stem kot zaključno fazo miselnega razvo- ja človeštva. Predavatelj je še očrtal v glavnih potezih Heglov nauk o državi in njegovo pojmovanje zgodovinskega proce- sa. Hegel je bil prvi veliki filozof historije v XIX. stoletju, ki se imenuje tudi histo-

stvo »Tabor« je s tem večerom dokazalo, da se res zaveda svoje vzvišene dolžnosti, ki mu jo narekuje čas.

R. K.

Sirov napad neznanih pobalinov

Ljubljana, 14. decembra.

Na naši periferiji javna varnost čedaje bolj popušča. Množe se zlasti napadi na posamezne ženske, ki se vračajo zvečer do- mov in morajo uporabljati samotne ulice, pred napadaci pa niso več varni tudi mo- škli.

Sinoči je bil izvršen izredno drzen na- pad na prodajalca slaščic 20letnega Imra Domiralija, ki se je mudil popoldne pri Devici Mariji v Polju in Vevčah. Imel je s seboj zaboj s slaščicami, s katerim se je vračal proti Ljubljani šele pozno zvečer. Na cesti od Device Marije v Polju je sre- čal le malo ljudi, ki ga pa niso nadlegovali in je nemoteno prišel do Most.

Tam pa sta se pred hišo 140. na Zaloški cesti utrgala iz nočne teme dva neznana mlada moška, ki sta skočila proti njemu in ga napadla. Eden ga je pograbil za rame in ga držal za roke, drugi pa, ki je držal v roki velik kamen, je dvignil roko in začel Domiralija tolči po glavi. Napadenec se je napada tako prestrašil, da sploh ni mogel dati od sebe nikakega glasu. Zavedel se je šele, ko ga je napadalec že nekajkrat udaril po glavi, naker je pričel kričati. Istočas- no je spustil tudi zaboj s slaščicami, ki je padel na tla. Napadalcema se je Domiral kmalu nato iztrgal iz rok, pri čemer mu je padla na tla še čepica. Domiral je zbežal proti Studencu in ga napadalec pozneje ni- sta zasledovala. V Ljubljano je prital napadenec šele pomoči in tu ustavil straž- nika, kateremu je prijavil napad.

Zakaj sta napadalec izvršila napad, ni znano. Tudi ni verjetno, da sta ga hotela oropati. Kaže, da je vzrok napadu posiro- velost pijanih pobalinov.

Zaboj s slaščicami, ki ga je pustil Do- miral na cesti, je našel pozneje poštni uslužbenec France Kocjančič, ki se je pri- peljal mimo na kolesu. Pobral ga je in ga odnesel na stražnico, kjer so tedaj baš za- slisavali Domiralija. Domiral je moral za- radi poškodb na glavi v bolnico.

V zadevi tega sirovega napada je uved- la policija obširno preiskavo in se ji bo najbrže kmalu posrečilo izslediti podivjan- ca, ki zaslužita eksemplarično kazen.

Uspehi mariborskega Zgodovinskega društva

Maribor, 14. decembra.

8. t. m. se je vršil v Ptuj letni občni zbor ZDM, ki je bil združen z uvodnim predavanjem konservatorja dr. Frana Stele- ta o ptujskih gotičnih umetninah. Občni zbor je vodil predsednik prelat dr. Fran Kovačič; poročila o društvenem delu pa so podali tajnik, blagajnik in knjižničar (prof. Baš, ravnatelj Glaser in višji ravnatelj Vrabl). Došlih in odpisanih dopisov je tajništvo eksibiralo 1469. Zamena publi- kacij se je zvišala za 26, in to predvsem s Poljsko, Češkoslovaško, Bolgarijo, Lužiški- ni, Srbi, Italijo, Francijo in Nemčijo. Na- mesto dosedanjih delovnih odsekov so bili uvedeni referenti za posamezne zgodovins- ke oddelke in panoge. Mariborski zgo- dovinari so se redno zbrali vsak prvi četrtek v mesecu k zgodovinskim predavanjem, ka- terih se je vršilo 9. Za propagando na de- želi so bila ustanovljena poverjenstva, iz- med katerih deluje nad vse agilno poverje- ništvo v Ljutomeru, katerega predstavlja g. sreski poglavar dr. Trstenjak, za kar mu je občni zbor izreklo posebno zahvalo.

V društvenem arhivu je bilo specializi- rano vse gradivo, razen gornjeradginskih arhivalij, vsestransko pa je urejenih 374 fas-

rično. Prof. Spektorski je nato še poka- zal, kako so slovanski misleci, posebno poljski in ruski, nadaljevali in oplemeni- til Heglovo filozofijo zgodovine. Medtem ko je za Hegla zgodovinski razvoj dose- gel višek in se zaključil v novi dobi z na- vladjo Germanov, katerim naj služijo vsi drugi narodi, in nimajo Slovani ne mesta ne vloge v zgodovini človeštva, so pri Po- ljakih Cieszkowski in Krasinski, pri Rusih slavjanofili in zapadnjaki pojmovali vlo- go slovanskih narodov ne v egoističnem, marveč v altruističnem smislu. H koncu je prof. Spektorski podal še kratko anali- zo tega, kar je živega in kar je mrtvega v Heglovem sistemu v smislu one philoso- phiae perennis na kateri dela človeštvo že tisočletja in s tem zaključil predavanje, ki je napravilo na vse prisotne najgloblji vtis.

Gorinšek: „Rdeča kapica“ v mariborskem gledališču

D. Gorinšek, znani mladinski pesnik in pisatelj, je napisal za mariborski oder otroško spevoigro Rdečo kapico, ki se je igrala kot prva domača noviteta letošnje sezone dne 5. dec. t. l.

Predstava je pokazala da se je g. avtor z uprizoritvijo nekoliko prenačil. In tako smo gledali to predstavo v znamenju avtorjevega prejšnjega optimizma in nič manjše tolerance s strani gledališke upra- ve. Delo, kakršno je prišlo na oder, je tako razvlečeno in združuje toliko stilnih ne- skladnosti, da zahteva temeljite predelave in skrbne pile. To pa je že čisto avtorjeva zadeva, stvar velikega samozatajevanja in kritičizma.

Delo samo se nam zdi že speteto v zmo-

Staranje je posledica pomanjkljive nege !..

Če si hočete ohraniti mladost in lepoto, ostanite zvesti Crème Simon, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svežost.

Rabiti morate obnem

Puder Simon in Milo Simon.

CRÈME SIMON
PARIS

ciklov. Na novo so se pridobile arhivalije iz Gornjega Čmureka po posredovanju go- spoda dr. Trstenjaka; ptujski, občinski za- pisnik iz XVIII. stoletja, celotna Meškova korespondenca, Kosarjeva koresponden- ca ter številne arhivalije iz Vuzenice, katere je ZDM poklonil g. župan Mravljak. Vsem gospodom, zlasti pisatelju Mešku, dr. Tr- stenjaku, g. Mravljak in g. predsedniku je bila izrečena zahvala. Velika škoda za znanstveno delo v Mariboru je, da se je moral arhiv ravno sedaj, ko je bil prirejen za znanstveno delo, izseliti in da je danes faktično brez prostorov. Pri študijski knjiž- nici, katere ravnatelj g. Glaser gre ZDM vsestransko na roko, je društvo harmonič- no sodelovalo in za njo pridobilo 690 del v približni vrednosti 10.000 Din. Kakor pri študijski knjižnici je ZDM uspešno sode- lovalo pri izpolnjevanju mariborskega muzeja. Mnogo truda in časa je vložilo v lepo uspešno razstavo mesta Maribora. De- narne prometa je imelo ZDM v pretek- lem poslovnem letu 250.803 Din, podpor je prejelo skupno 39.450 Din, med katerimi stoji na prvem mestu podpora dravske ha- novine (20.000 Din), nato pa mestna obci- na Maribor (6000). Za izdajo Slomškovih pisem je naklonila lavantinska škofija pod- poro 5000 Din. Izmed zasebnikov je na pr- vem mestu podpora Posojilnice in nato Spodnještajerske posojilnice v Mariboru.

Letošnje publikacije ZDM so najlepše, ki so letos sploh izšle v dravski banovini. ZDM je izdelalo z munificenco pomočjo celjske mestne občine in denarnih zavodov l. zvezek celjskih umetnostnih spomenikov, ki kažejo cerkvene spomenike v Celju. »Ca- sopia za zgodovino in narodopisje« se je iz- redno razširil in prav tako tudi priloga »Arhiv za zgodovino in narodopisje«. Ste- vilni novi sodržniki in uredništvo (prelat F. Kovačič) jamčijo za nadaljnji razmah ČZN in ZDM.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20

Torek, 15. decembra Vest, Red A.
Sreda, Zapravljevec, Red D.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 15.: Laterna, E.
Sreda, 16.: Vijolica z Montmartra, B.

Sprememba repertorja v drami. Zaradi nenadne obolenosti g. Cesarja je bila uprava dramskega gledališča prisiljena spremeniti repertoar in se bo drevi vršila namesto »Dveh nevest predstava« Veste za red A.

Priprave. Ljubljanska drama pripravlja v režiji g. Milana Skrbinskega detektivsko dramo »Arsene Lupine. Premijera bo konec tedna. — Ravnatelj Golia je izročil gledališki upri- svojo novo mladinsko igr »Jurček«, ki je bila sprejeta in se je s študijem pričelo. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bo v četrtek v operi slavnost- na predstava. Vprizori se ena najboljših ju- goslovenskih oper, Konjovičeva »Koščana«. Predstava bo za red C. — V operi se nadalje vrše priprave in skušnje za popolnoma novo vprizoritev Bizetove opere »Carmen«. Delo študijskega režiser Kreft in ravnatelj Polič. Premijera bo v kratkem.

Mariborsko gledališče

Torek, 15. decembra ob 20. uri: »Ženitev«. Ab. C.

Ako vam kava in navaden čaj vzne- mirjajo živce, tedaj pijte

ALPINAC čaj

Sport

Ali bodo monopolizirali nogomet?

Za soboto, 12. t. m. je bil sklican v Zagrebu sestanek predstavnikov Concordije, Gradjanskoga, Haška (vsi Zagreb), B. S. K., Jugoslavije (oba Beograd) in splitskega Hajduka.

V kako svrhu je bil sestanek sklican je evidentno vsakemu, ki se količnik interesa za razvoj najbolj popularne sportne pango ne e pri nas, temveč po vsem svetu. Redna glavna skupščina JNS je pred durni, zato je potrebno, da se »vrhovi«, ki se smatrajo, da imajo monopol nad nogometnim sportom pri nas, podrobno porazgovorijo, kako si bodo razdelili vloge. Dovolimo si vprašati gospode, ki so sklicali gornji sestanek: »Ali mislijo ustvariti pri nas nogometni kartel 5-6 klubov? Ali predstavljajo tile klubi jugoslovenski nogometni sport?«

Gospodom odgovorjamo promptno: Če se oni smatrajo za nekaj posebnega, tedaj morajo ostali klubi na skupščini JNS prihodnje nedelje jasno in odločno povedati, da jih z njimi ne vežejo interesi, ne gnotni — še manj — moralni. Da bi ti gospodje, v svojstvu predstavnikov, kartelizirali naš nogometni sport, tega ne sme ogromna večina naših klubov dovoliti. Prepričani smo, da bo Vojvodina osiješki podsavez, Skoplje, Niš, Sarajevo, zagrebski podsavez s svojo sportno zelo močno pokrajino, ljubljanski podsavez itd. ter končno tudi beograjski podsavez stal oprezno na straži ter očuval pravico mase vseh ljudi in slojev do nogometnega sporta.

Toda žalostno je poglavje, da v momentu, ko se sklicuje sestanek »nogometnih vrhov«, piše slovensko sportno glasilo o »publih glavah« v nekem našem sportnem forumu. Namesto, da se v pravem trenutku pokaže naša pokrajina enotna in neovrgljiva trdna napram vprašanju, ki se poraja in je njegova rešitev vitalnega značaja tudi za nogomet pri nas — na okrožju samega LNP — se ustvarja atmosfera, ki ne vodi do prepotrebne enotnosti. Neoprijmljivo je, da se najde oseba v trenutku, ko se skuša izločiti slovenski nogomet iz ligaških tekmovanj, ki skuša razbiti enotni nastop slovenske delegacije na skupščini?! Zakaj to in v čigavem interesu? Umestno bi bilo, da se te osebe imenoma označi, da bomo v bodoče vedeli pred kom se moramo čuvati in koga moramo eliminirati iz sportnega življenja, če hočemo, da pridemo do potrebne enotnosti in podviga našega sporta v obče.

Prepričani smo, da bo delegacija, ki jo mora naš nogometni savez poslati na skupščino v Beograd, storila vse mogoče in naše klube ter nogometni sport pri nas obvarovala pred veliko škodo. Naloga naših klubov pa je, da to delegacijo podprejo, kajti kdor tega ne stori, nosi vso moralno odgovornost poleg onih »naših« ljudi, ki

hočejo izločiti naših klubov od daljnega napredovanja. Na šli klubi so se pokazali dovolj jaki v državnem ligaškem tekmovanju o tem bi morali vedeti Hašk, Concordia in Hajduk, a naša publika se je pokazala v pravem svetlu baš v tem tekmovanju. Kajti ona se je postavila ob bok Zagrebu in Beogradu v vsakem pogledu, torej tudi kar se finančne plati tiče ter pustila daleč zadaj mesta z večjim številom prebivalstva kot so n. pr. Sarajevo, Novi Sad, Subotica itd. Prepričani pa smo, da ne bi v tem tekmovanju v tem pogledu izostal z uspehi tudi predstavnik Maribora, za kar se bo zavzela prav gotovo delegacija ljubljanskega podsaveza, da se ga uvrsti med ostale v državni ligi. — Mik—

Pozor smučarji! Uprava Ilirije apelira ponovno na vse, ki se nameravajo poslužiti 20 t. m. posebnega veka na poletnišni ceni v Rateče—Planico kjer bo svečeno odprt prvi jugoslovenski smučarski dom, naj se prijavijo v trgovinah Gorec, odnočno Kanc ali pa v kavarni Evropa.

Prijave se sprejemajo do 17. t. m. Posledni vlak bo dospel v Rateče okrog 9. iz Rateč se bo vračal ob 19. Polovična cena velja od Ljubljane in vseh vmesnih postaj Ljubljana gor. kol., St. Vid—Vižmarje, Škofja Loka, Kranj, Radovljica, Lesce, Jesenice, Kranjska gora. Pri prijavi ni treba plačati voznine.

Sestanek vseh članov smučarske sekcije SK Ilirije bo drevi ob pol 19. v klubski sobi kavarne »Evropa«

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 18.30 naprej trening v telovadnici na učiteljski. — (Centralni odbor) Nadaljevanje običnega zbora se vrši v četrtek ob 19.30 v hotelu Mikliš

TSK SLOVAN. Drevi ob 20. v lovske sobi pri Sokolu članski sestanek Prijetni zlati rezervisti zaradi odigranja tekme z juniorji Ilirije in gg. Klinkenstern, Uhan in S. Rudi II

ZSK Hermes Drevi seja upravnega odbora ob 21. v prostorni gostilne Zvezde v Šiški. Važno! Vsi in točno!

SK Jadran. Danes točno ob 20. važna odborova seja. Vsi ga odborniki so dolžni priiti.

GOSPODARSTVO

Plenarna seja Zbornice za TOI Za soboto 19. t. m. ob 9. uri je sklicana plenarna seja Zbornice za TOI z naslednjim dnevnim redom: 1. Naznanilo predsedstva in poslovno poročilo za leto 1931; 2. Poročilo zbornice za leto 1932; 3. Znižanje davčnih dajatev za male obrtnike; 4. Predlogi za vzajemno zakonskih dolžni glede vlogov za poslovne knižice; 5. Poročilo o delovanju Zavoda za pospeševanje obrti v letu 1931 in program za leto 1932; 6. Predlogi glede poslovanja in legitimiranja trgovskih potnikov; 7. Poročilo o konferenci zbornice v Ljubljani; 8. Samostojni predlogi zbornice in zborniških članov; 9. Tajna seja Zbornice prirečena za leto 1932 je razpeložen v misli 8.1. zakona o odmerjanju in naklapanju zborniških doklad od 2. julija 1930 v zborniškem uradu na vpogled vsem članom zbornice

Nova preferenčna pogajanja. Kakor smo že poročali je v petek prispel v Beograd načelnik nemškega ministrstva za narodno gospodarstvo dr. Posse, ki je imel z načelnikom trgovskega ministrstva gospodom P. Ijo in s svetnikom tega ministrstva dr. Lazarevičem razgovore o jugoslovensko-nemških trgovskih odnosih. Pri tem je bil dosežen načelni sporazum glede preferenčnega postopanja za naše žito v Nemčiji in je bilo dogovorjeno, da se pogajanja za novo trgovinsko pogodbo pričnejo v početku leta 1932, ko bo vprašanje preferenčnih pogodb mednarodno razširjeno. Kakor znano je Nemčija hotela že 15. novembra uveljaviti preferenčni

pogodbi z Rumunijo in Madžarsko, kar pa ni bilo mogoče zaradi ugovora nekaterih držav, ki uživajo v prometu z Nemčijo največje ugodnosti. Kakor je podoba Nemčija ni opustila svoje namere, da uvede preferenčno postopanje za žito iz podunavskih držav, in si nadalje prizadeva, da odstrani ovire, ki zaenkrat še onemogočajo uveljavljenje preferenc. — Tudi Francija je nadalje pripravljena priznati podunavskim državam preferenco za žito. Dne 7. novembra je bil v Beogradu podpisan sporazum med našo državo in Francijo, po katerem dobijo Jugoslavija preferenco v višini 30 odstotkov ponusta vsakokratne francoske carine pri uvozu žitnice, in sicer za kontingent, ki znaša 10 odst. preokvirnena celotnega uvoza žitnice v Francijo. Pri sedanji carini od 80 frankov na stot znaša torej preferenčni promet 24 frankov. — Kakor poročajo iz Rudimonta je Francija ob naših trgovinskih pogajanih te dni tudi Madžarski priznala preferenco za pšenico, in sicer pod istimi pogoji, kakor naši državci (20 odst. promet na carino za kontingent od 10 odst. uvoza).

Visoko število insolvent v novembru. V nedeljo smo objavili podatke o številu insolventov v novembru, ki jih sestavlja Društvo industričev in veletrgovcev v Ljubljani. Sedaj so objavljeni tudi uradni podatki splošne državne statistike, po katerih je bilov novembra v vsej državi registriranih 146 insolventov nasproti 118 v oktobru in 114 v septembru. Od početka t. l. je bilo registriranih že 1190 insolventov. Nasproti 734 v istem razdobju pre-

leta in 994 v istem razdobju l. 1929. Od tega števila insolventov odpade na konkurze na poravn. postop. jan.-nov. 1930. 578 156 1931 475 715

Iz gornjih števil (podatki za l. 1930, so iz statistike Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu) je razvidno, da so se silpomnožila prisilno-poravnalna postopanja, dočim je število konkurzov nekoliko padlo. Pr tem pa je treba upoštevati, da je bila institucija prisilne poravnave uvedena šele lani s 1. majem. V dravski banovini je bilo od pričetka leta zabeleženih 68 konkurzov in 89 poravnalnih postopanj, torej vsega 157 insolventov. V posameznih banovinah je bilo v novembru naslednje število insolventov (prva številka konkurzi, druga poravnave): dravska banovina 9 + 9, savska 4 + 26, drinska 4 + 7, primorska 4 + 3, vrbaska 1 + 5, dunavska 17 + 34, zetska 1 + 1, moravska 4 + 2, vardska 1 + 3, Beograd 3 + 8.

Konkurze je razelažen o imovini trgovske tvrdke Leopold Pristavec, lesne trgovine v Preserju in tvrdke »Triglavl« L. Pristavec, rastlinske destilacije, Jezero pri Ljubljani, kakor tudi o imovini Leopolda Pristavec, trgovca, gostilničarja in posetka na Jezeru št. 9, p. Preserje kot osebno odgovornega lastnika navedenih tvrdk (upravniki mase dr. Miha Krek, odvjetnik v Ljubljani; prvi zbor upnikov pri dež. sodišču v Ljubljani 19. decembra ob 11., oglasitven rok do 23. januarja, ugotovitveni nazok 30. januarja)

Dobave. Strojni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave jekla za orodje. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI pogoji na pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 2500 kg bencina. Direkcija drž. železnic Vares sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg kave in do 23. t. m. glede dobave 1000 kg železov. Direkcija državnih železnic v Sobotici sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave medenine. Direkcija državnega rudnika Velje sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 165 m³ žit. 160 metrov brezšivnih pocinkanih železnih cevi, raznih vrstamiških potrebščin, 3000 kg bencina, 1 zračnega blaziva ter raznega tesnilnega materiala. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Razve

14. decembar.

Na ljubljanski borzi je danes deviza New-York ponovno nekoliko opustila, nasprotno pa se je deviza London zorel nekoliko popravila. Čvrstejši sta tudi devizi Amsterdam in Trst, dobljota deviza Curih nadalje nespremenjeno.

Na zagrebskem elektnem tržišču je bila danes Vojna škoda zaključena le za kaso po 255. Dolarski papirji so za malenkost popustili in je prišlo do zaključkov v 8% Blatrom posojilu po 57 in v 7% za aranžma po 49. za kaso pa po 50, 49,75 in 49,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2278.04 — 2284.68, Brusel 783.86 — 786.22, Curih 1097.85 do 1101.15, London 188.11—195.61, New York 5609.93—5626.93, Pariz 221.10—221.76, Praga 166.87 — 167.57, Trst 287.54 — 293.54

Zagreb. Amsterdam 2278.04—2292.88, Brusel 783.86 — 786.22, London 188.11—195.61, Milan 287.54—293.54, New York 5609.93—5626.93, Pariz 221.10—221.76, Praga 166.87—167.57, Zurich 1097.85—1101.15

Curih. Beograd 9.03, Pariz 20.14, London 17.65, New York 513.25, Brusel 71.40, Milan 26.35, Madrid 42.90, Amsterdam 207.40, Berlin 122, Stockholm 94, Oslo 93, København 94, Sofia 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.55, Bukarešta 3.05.

Elektri

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 254 — 256, za december 233 do 256, 7% investicijsko posojilo 62 bl., 4% agrarne 30 — 34, 8% Blair 54 — 57, 7% Blair 49 — 50, 50,50, 6% beguške obveznice 40,50 — 42.

Beograd. Vojna škoda 252 — 257, 7% investicijsko 63 bl., 4% agrarne 32,50 zaklj., 6% beguške 42,50, 42,25 zaklj., 7% Blair 50, 49, 49,50 zaklj., Narodna banka 4950 — 5050.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendence za les slaba. Zaključen je bil 1 vagon tesnega lesa.

ZITO

+ Chicago, 14. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za dec. ber 54,50, za mare 55,125, za maj 57, za julij 56,375; rž: za maj 44,375, za julij 44,50; koroza: za december 34,75, za mare 38, za maj 39,875, za julij 41,375; oves: za maj 25,75.

+ Winnipeg, 14. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 59,75, za mare 62,875, za maj 63,875.

+ Novosadska blagovna borza (14. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet 31 var. Pšenica: dolnjebaška, 79 kg, 2% 245 zaklj., oves: baški, srem. slavin, 125—130, Jeleni: baški, 64 kg 122,50 — 127,50; baški, srem. slavi, pomladni, 67/68 kg 160 — 170, Koroza: baška, s kakovostno garancijo 58 — 60; banaska z garancijo 56 — 58; sremaska z garancijo 59 — 61; baška in sremaska za december — januar 62,50 — 63; za mare — maj 77,50 — 80; baška sušena 74 — 75; sremaska sušena 75 — 77,50; banaska sušena 70 do 73; baška, okolica Sid, sušena 78 do 80. — Moka: baška in banaska postaja »Og« in »Og« 360, 380, 420, 340, 360, 380, 315; »6« 255, 265, »7« 190, 200, »8« 122,50 — 127,50 Otrubi: baški in sremški 85 — 90; banški 90 — 85

+ Budimpeštanska termiska borza (14. t. m.) Tendence za pšenično stalna, za ostalo žito slaba; promet življen, Pšenica: za mare 13,75 — 13,77, za maj 14,68 — 14,69; rž: za mare 15,74 — 15,76; koroza: za maj 15,90 — 15,92.

SLAVIJA

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI. Gospodsk. ulica 12. telefon šte. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Pristna dalmatinska in štajerska

vina

od 10 Din naprej toči delikatesa in vino-toč, Cankarjevo nabrežje 5. Cez ulico 1 Din ceneje. 376

Delniška pivovarna Sarajevo

ISCE dobro ohranjen, že uporabljan

parni kotel

po možnosti sistema Babcock - Wilcox, s pregrevalcem s kurilno površino 135 do 150 m², 12 do 15 atmosfer. 15463

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi našega ljubljene soproga, očeta, starega očeta, gospoda

Gustava Vid'ca

višjega revidenta drž. žel. v pokoju in posestnika

se tem potom najtopleje zahvalujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni č. g. župniku M. Slaku za tolažbo rajnemu, gasilnemu društvu Brdo, Moravski godbi, pevcem za ganljive žalostinke, darovalcem krasnega cvetja ter vsakemu in vsem, ki so ga v tako polnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

15337 Zahljoča rodbina VIDIČEVA.

Mestna elektrarna in plinarja na Celju naznaja tužno vest, da je njen dolgoletni inkasant, gospod

Karl Urch

dne 14. decembra t. l. ob 1. uri ponoči, v 66. letu svoje starosti, za vedno zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v sredo, dne 16. decembra ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

Pokojniku bodi ohranjen časten spomin!

Celje, dne 14. decembra 1931.

15471

Zahvala

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega nad vse ljubljenega moža, očeta, sina, brata, zeta in svaka, gospoda

JOŽETA KOVAČA

profesorja in pešadijskega kapetana v rezervi

nam je lajšalo neizmerno žalost nebroj izrazov ljubezni, spoštovanja in presrčnega sočutja.

Vsem, ki so žalovali z nami v teh težkih urah, izrekamo našo najglobljo zahvalo. Toplo hvalo izrekamo č. duhovščini, vsem mnogoštevilnim prijateljem, znanem in celokupnemu dijaštvu gimnazije in ostalih šol, kakor tudi g. predsedniku okrožnega sodišča z gg. sodniki, g. državnemu tožniku in vsem ostalim zastopnikom uradov in šol. Prav tako se iskreno zahvaljujemo novomeški sokolski župi, sokolstvu in vojaštvu za častno spremstvo, gg. zastopnikom proforskega društva in Kranjske gimnazije, g. novomeškemu županu, g. srezkemu načelniku, g. komandantu mesta z zborom aktivnih in rezervnih gg. oficirjev, ostalemu spoštovanemu občinstvu, ki so nepozabnega pokojnika zasuli z venc in s cvetjem in ga v veličastnem sprevodu spremili na njegov zadnji dom. Pevcem posebej za pretresljive žalostinke. Pri srčno se zahvaljujemo g. gimnazijskemu ravnatelju, proforskim zborom in vsemu srednješolskemu dijaštvu, ki je tako ganljivo pokazalo svojo veliko ljubezen do umrlega učitelja, strelski družini in zvezi kmečkih fantov in deklet, ki so svojega brata in tovariša poslednje spremljali v tako veličastnem številu. Kočno izražamo vdano zahvalo za časteče tople poslovilne besede starosti novomeške sokolske župe g. dr. Ivanu Vašiču, predsedniku prof. društva g. prof. Jeranu, gimnazijskemu direktorju g. Maslju in omošolcu g. Uršiču. Vsem naša najgloblja zahvala. 15469

Globoko žaljoča žena Marija s hčerjo in ostalim sorodstvom.

V globoki žalosti sporočamo, da nam je neizprosna usoda danes, dne 14. decembra 1931 ob 3. uri zjutraj ugrabila iz našega rodbinskega kroga našega srčno ljubljene soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta, gospoda

ALOJZIJA DETELA

trgovca in posetnika

Vse svoje življenje je posvetil v srčni skrbi in ljubezni blagru do svoje rodbine. Previden s svetimi zakramenti je odšel, v 76. letu starosti, k Bogu po večno plačilo. Pogreb ljubljene pokojnika bo v sredo, dne 16. decembra ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Moravčah.

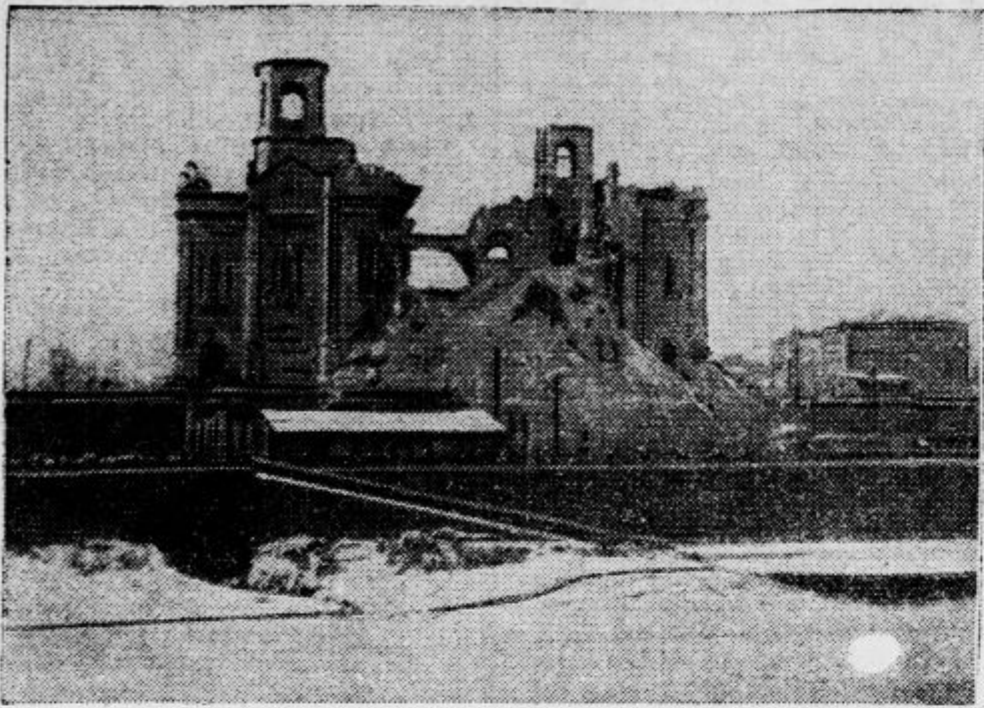
Molimo zanj, ohranimo mu blag spomin! Avtobus bo vozil v sredo ob 8. zjutraj izpred Figovca v Moravčah

Moravče, dne 14. decembra 1931.

MARIJA DETELA, soproga — FRANC, sin — IVANA, FRANCKA, JUSTINA, MARIJA, ANA, hčere — IVANA ŠLIBAR, sestra — JANEZ PAVLIN, zet — IVANA DETELA, sinova — vnuk in vnukinja 15468

Iz življenja in sveta

Podiranje cerkva na Ruskem

Razvaline Zveličarjeve katedrale v Moskvi, ki je veljala za enega najslavnejših religioznih spomenikov Rusije in ki so jo zdaj sovjeti s tekočim zrakom pogladi v zrak. Na njenem mestu bodo zgradili tempelj dela. Stenske slike in druge dragocene umetnine so že pred nekaj meseci prenesli v muzeje.

Zanimivosti iz vsega sveta

Cepljenje s Calmetteovim serumom pri Bat'i

Delavska bolnišnica v Zlinu je že lani delala poskuse cepjenja novorojenčkov s Calmetteovim serumom proti tuberkulozi. Letos so cepili 500 otrok in pravijo, da se pri vseh kaže dober uspeh.

Ljudska justica v Ameriki

Salisbury, USA. Razdražena, 4000-glava množica je naskočila na bolnišnico v Salisburyju in se polastila ranjenega zamorca, ki je bil obtožen, da je ustrelil nekoga znanega meščana. Zamorca so zvlekli na javni trg nasproti sodišču in ga linčali. Njegovo telo so polili nato s petrolejem in ga zažgali.

Letina v Argentini

Buenos Aires. Poljedelsko ministrstvo sporoča, da je letošnja letina v primeri z lanskoro nazadovala za 471.837 ton.

Svetovni rekord pogrešancev

Pariz. Pariz je mesto, ki bi lahko reflektiralo na svetovni rekord kar ne tiče številca pogrešancev. Lansko leto je izginilo iz svojih stanovanj nič manj nego 27 tisoč oseb obojega spola, ne da bi jih mogli izslediti.

Sveta noč, blažena noč

Letos na Božič se bo vršila v Hallsinu pri Salzburgu na grobu skladatelja Franca Ksaverja Gruberja, ki je zložil po vsem svetu znano »Sveto noč, blaženo noč«, spominška svečanost. Pri tej priliki bo pel skladatelj vnuč Felix Gruber očično pesem svojega deda s spremljevanjem lutnje.

Jane Addamsova operirana

Kakor poročajo iz Baltimora, se je morala podvreči letošnja nagrajenka z Nobelovo nagrado za mir, Jane Addamsova, hudi operaciji.

»Kult nagote«

New York. Policija je aretirala po polnoči v nekem poslopju, ki je veljalo čez dan kot zavod za obsevanje, 7 mož in 17 žensk. Našla jih je popolnoma nage. Postavili so jih takoj pred tako zvano nočno sodišče, ki jih je proti kavčiji izpustilo, a se bodo morali javiti še dni ponovno pred sodniki. Nekateri izmed aretirancev so bili že zelo mladi. Newyorčani pričakujejo senzacionalnih odkritij.

Bert Hinkler se je vrnil

London. Ko je prispel Bert Hinkler, znameniti avstralski letalec, te dni na aerodrom v Hanworthu, ga je sprejela desetstotoglavna navdušena množica. Bert Hinkler je še pred kratkim preletel južni Atlantik na progi, ki je merila 2000 morskih milj. Startal je v Port Natalu in letel proti Bathurstu v Gambiji. Polet je trajal 22 ur. Letalo je bilo malega tipa, ki ga Angleži imenujejo »Puss moth« (molj).

Molitve

za uspeh razorožitvene konference
London. V katedrali sv. Pavla je bila služba božja, ki je edinstvena v zgodovini te cerkve. V popoldanskih urah so verniki molili za uspeh razorožitvene konference, ki se bo vršila prihodnjega februarja v Ženevi. Službe božje so se udeležili odlični vladni predstavniki, zastopniki diplomatskega zbora in voditelji verskih družb.

Najboljše moštvo v hockeyu na ledu

Kanadsko moštvo (iz Ottave), ki je v nedeljo nastopilo proti berlinskemu klubu drsalcov in izbranemu nemškemu moštvu

Lastna kri proti melanholiji

Po transfuzijah krvi so opazili zdravniki pri operiranih bolnikih čisto očitno euforično razpoloženje, nekakšen občutek vsega razburjenja, kakor se javlja pri ljudeh, ki zavživajo mamila, po zavzemanju mamila. Zato je začelo zdravnike zanimati, kako bi učinkovalo vbrizgavanje krvi pri melanholikih. Takšne poskuse terapevtskega značaja so začeli delati na dunajski psihiatrično-nevrološki kliniki.

Ker lastna kri posebno dobro vpliva na poživljenje živcev, so začeli melanholikom odvzemati njih lastno kri ter jim jo vbrizgavati v žile. Pokazalo se je, da izživa ta postopek najboljše učinke.

Z enako dobrimi uspehi zdravijo na dunajski psihiatrični kliniki melanholijo z novim zdravilom, ki pospešuje delovanje jeter. Ze v starih časih domnevana zveza med melanholičnimi obolenji in delovanjem jeter ter žolča se je namreč pri poskusih v novjšem času zopet potrdila. Pri polovici na ta način zdravljenih bolnikov so zdravniki lahko ugotovili objektivno in subjektivno izboljšanje zdravstvenega stanja. Še več. Bolniki, ki jih je močno preganjal strah, so se tako popravili, da so jih lahko brez ovir odpustili iz zavoda.

Nepismenost v Italiji

Iz Rima poročajo: V šolskem letu 1881-1882 so našli v Italiji 1.939.000 uencev in dijakov. To število je v šolski dobi 1929-30 poskočilo na 4.419.000. Število anal-fabetov pa pada kakor sledi: 1881 je bilo v Italiji 72 odst. analfabetov, 1901 so našli 48 odst., 1911 že 38 odst. in 1921 samo še 27 odstotkov nepismenih ljudi. Danes je nepismenost najbolj razširjena v Kalabriji, pismenost pa je največja v Piemontu. Pri rekrutacijah se je dvignilo število pismenih od 67 odst. leta 1900 na 87 odst. leta 1927.

Izročitev Nobelovih nagrad

Kralj Gustav V. izroča profesorju Bergiusu diplomu. V prvi vrsti druga dva letošnja nagrajenca prof. Warburg in Bosch, za njima člani švedske akademije (Radio slika iz Stockholma)

Morilec Reins obsojen na smrt

Sodišče ni moglo upoštevati nikakih olajševalnih okoliščin in je obsodilo Reinsa na smrt

Proces proti zidarju Ernestu Reinsu, ki je letos 1. maja izvalil poštnega sluga Schwana k sebi v stanovanje, ga napadel, ubil in oropal, je zaključen. Morilec je na koncu obravnave obžaloval svoj zločin. Dejal je, da ni pred svojimi naklepi nikoli predvideval tako strašnega konca.

Državni tožilec dr. Höfer je v uvodu svojega govora najprej razčlenil družinsko usodo zločinca ter je označil osebnost obtoženca. Na koncu je razvil vprašanje, če predstavlja konkretni slučaj socialen problem. Odgovoril si je, da vprašanje brezposelnosti ne spada v sodno dvorano, kajti v Nemčiji živi dandanes na milijone brezposelnih, ki so v enakem in še mnogo slabšem položaju kakor obtoženec. Vsi ti milijoni, ki živijo večinoma pod eksistencnim minimumom, pa ne etopijo na asoci-

alna tla. Človek se mora odkriti pred njimi. Reinsov gospodarski položaj pa tudi ni bil tako brezupen, kakor se slika. Predvsem je imel upanje, da dobi delo. Po izvršenem zločinu sta njegova sestra in mati morali vedeti, da izhaja denar, ki jima ga je bil izročil brat, iz kaznivega dejanja. Reins je izvršil svoj zločin zelo rati-rano in po tehtnem premisleku.

Na koncu govora je predlagal državni tožilec za Reinsa smrtno kazen zaradi roparskega umora, za Reinsovo starejšo sestro sedem mesecev ječe, za mater pa dva meseca.

Sodišče je izreklo zasluženo sodbo. Reins je bil obsojen na smrt, njegova sestra Sofija na sedem mesecev ječe, mater pa so sodniki oprostili.

Iz uredniškega koša

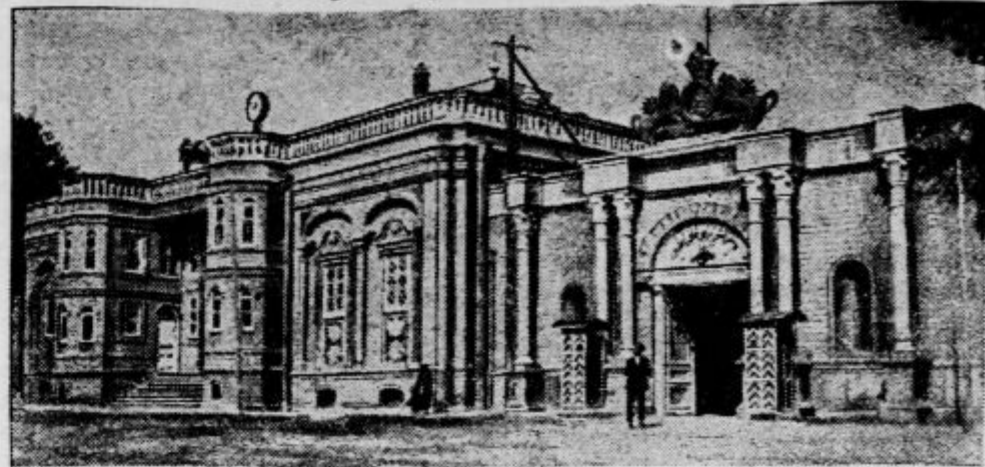
Novo selo Na dvorišču nekega tukajšnjega viničarja je stalo več velikih brent z moštom Paglavca, ki je hotel pogledati, kaj je v brentah, je splezal na neki zaboj, spodrsnilo mu je in je padel v eno izmed polnih posod. Neki delavec je to opazil, pritekel je in rešil smrkolina, ki se je ves cedil od sladkega soka. Baš ga je hotel postaviti na tla, ko mu je viničar zaklical na ves glas: »Počakaj, Stefan, pusti, naj se najprvo vse sredi v brento!«

Vsak dan ena

»Če se ne preselimo do praznikov, bo jol!«
»Zakaj.«
»Šaj vidiš, da kamin nima dimnika!«

Perzijski parlament pogorel

V poslopju perzijskega parlamenta (v Teheranu) je povzročila požar, ki je popolnoma uničil poslopje

Novi predsednik japonske vlade

M. Takahashi,

bivši ministrski predsednik, ki je sestavil novi japonski kabinet, kakor je poročala že ponedeljska izdaja »Jutra«.

NAMIZNA JABOLKA

po Din 2.10 se dobe pri
pri Gospodarski zvezi
15363

Kdor je pameten, uporablja

„OLLA“
dokazano nenadkriljiva. 249/V

Javna dražba

Na molbu t. t. Jugoslovenke banke d. d. u Zagrebu, podružnice u Karlovcu, prema ustanovi § 306. trg. zak. odredjem ovime dobrovoljno ofertalnu javnu dražbu založene robe i to:

21 sanduka gotovog senfa u staklenicama, vrednih oko Din 15.000; 51 vreća gorušičnog semena ceto. 4500 kg, vrednog oko 16.000 Din; 47 sanduka drogirane robe, mlječni prašak, celofan, staniol i voštani papir, esence, boje i razne sirovine, 7 bačava kokosovog masla, 5 bačava sirupa, 1 bačava malcextrakta, vse u vrednosti oko Din 60.000; 14 sanduka staniola i 2 sanduka celofana bruto 836 kg, vrednih oko 20.000 Din. Razne sirovine, materijal za pakovanje iz kartona, lima, drva, razni kovčez, etikete u vrednosti oko Din 80.000.

Polugotova roba i stara roba, jedno bure senfa i oko 3000 lit. raznog octa u vrednosti oko 13.000 Din, koju je robu t. t. »Kanold« d. d. tvornica čokolade i bonbona u Karlovcu dala u ručni zalag Jugoslovenskoj banci d. d. podružnici u Karlovcu za osiguranje njenih tražbina, na dan

21. decembra 1931

do 18 sati u mojoj uredovnoj pisarni na Zrinjskom trgu br. 8.

Dražbi izvrznuta roba prodati će se ujuture, a svaki od dražbovatelja imade uz ofert položiti na ruke podpisane javnog bilježnika kauciju od 10.000 Din ili predočiti potvrdu Jugoslovenske banke d. d. u Zagrebu ili njenih filijala, da je kaucija položena kod nje.

Jugoslovenska banka do konca decembra 1931 odlučuje o prihvatu ponude i saopćiti odluku dostalac, koji je dužan kupovinu platiti u roku od 8 dana nakon što mu bude saopćeno, da je njegova ponuda prihvaćena i u istom roku robu preuzeti u koliko se nebi drugčije sporazumio sa moliteljicom.

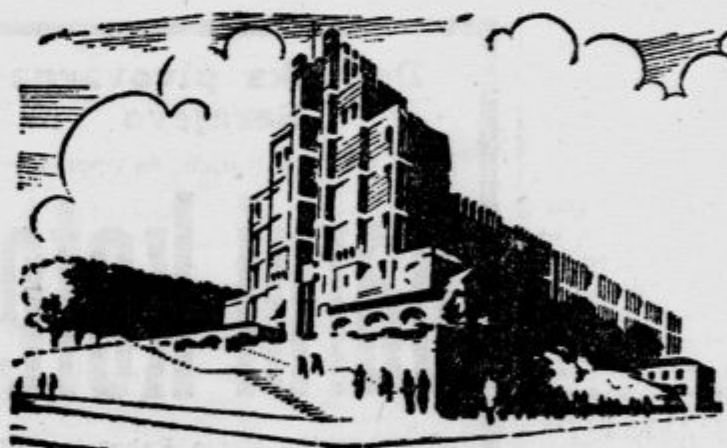
Tačan popis dražbi izvrznute robe može svatko vidjeti kot mene u mojoj uredovnoj pisarni za vreme uredovnih sati, a robu može pregledati u sporazumu sa Jugoslovenskom bankom, podružnica u Karlovcu.

U Karlovcu, dne 12. decembra 1931.

15438

Kr. javni bilježnik:

DUŠAN MILJUŠEVIĆ v. r.

Najdragocjeniji in najcenejši

dar za Božič
srečke
za izgradbo katedrale

Dobrodelnega društva sv. Vincencija v Beogradu.
Za majhen denar največje iznadenje!

Glavni dobitok Din 5,000.000

OSTALI DOBITKI: 2krat Din 500.000, 10krat Din 100.000, 100krat Din 10.000!

Cena srečk: 1/1 Din 100, 1/2 Din 50, 1/4 Din 25.

Žrebanje: 1. maja 1932.

Prodajajo: vse kolekture, rimsko-katoliški župni uradi, cerkvene ustanove, dobrodelna društva, denarni zavodi itd.

Glavna uprava: Beograd, Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: Zagreb, Trg Kralja Aleksandra 8. 15350

Telefon 2059

Premog
suha drva

agašnik. Boborčeva št. 8

Najnovija služinska patentna željezna zelo praktična složljiva postelja s tapaciranim madracom — pravičica za vsako hišu, sočile, za putujuće osobe in noćne službe. Stanje Din 390.— Raspolažam poštom in željezničkom po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična složljiva postelja s tapaciranim madracom — Stanje Din 390.—

spaljni
patent
fotelj
stane

Din 1300
Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stanje Din 150.—

Po tem imam čisto čorhano perje kg po Din 60.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—

L. BROZOVIĆ, ZAGREB
Ilica št. 111.

Kupujte te najbolje domaće

čevlje
znamke

Jara

Govarna TRŽIČ

Prodajalna Ljubljana

Sv. Petra cesta 20

Za Božič

PRAKTIČNO DARILO
VSAKEGA RAZVESELI

Izkoristite naše znižane cene obutve za božično darilo. Opre-
mili smo naše prodajalnice z vsakovrstno obutvijo in smo
pripravljeni, da Vas strokovno postrežemo in da Vam dobro
priporočimo

ZA TISOČ ŽELJA
TISOČ DARIL

Vrsta 240

Čevljički za Vašo bebo iz enobarvne klobučevine in z mehkim podplatom. Za Vaše ljubljence, ko so v vozičku in za po hiši.

49.-

Vrsta 2861-01

Gumaste deške snežke s toplo podlogo. Vašim otrokom vsekakor potrebne za blatno in deževno vreme.

49.-

Vrsta 3661-00

Visoki čevlji iz finega boksa z gumastim podpetnikom. Imamo jih črne in rjave barve in v kombinacijah raznih barv.

59.-

Vrsta 2851-05

Praktični čevljički iz laka ali rjavega telečjega boksa. Dovoljeno se prilegajo nogi. Hoja v njih je jako udobna.

Vrsta 205

Jako lahki in udobni domači čevlji iz klobučevine z usnjatim podplatom. Za Vašo udobnost po delu.

69.-

Vrsta 1075-25

Jako lahki in obenem topli zimski gumasti čevlji. Pozimi so Vam neobhodno potrebni. Najbolje Vam čuvajo zdravje.

89.-

Vrsta 3762-22

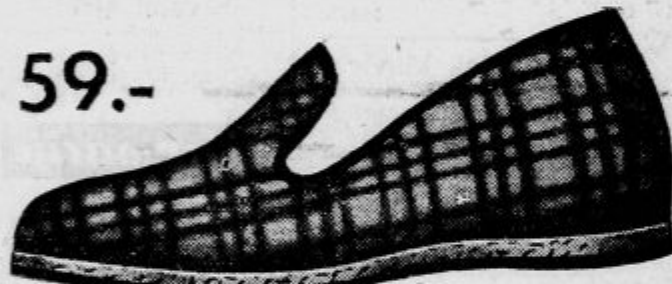
št. 9 = 1 1/2
Za živahnije dečke čevlji iz mastnega kravjega usnja z usnjatim podplatom. Trpežen čevlji za vsak štrpaci.

69.-

Vrsta 9315-03

Evo Vam za neverjetno nizko ceno lepih ženskih čevljev iz klota. Za malo denarja velik luksuz.

Vrsta 7047

Za gospode smo pripravili udobne copate mikada. Za prijeten odpočitek po delu. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

69.-

Vrsta 9817-61

Po največjem dežju in največjem blatu Vam bodo noge v njih vedno suhe. Prodajamo jih z jamstvom po samo Din 69.—.

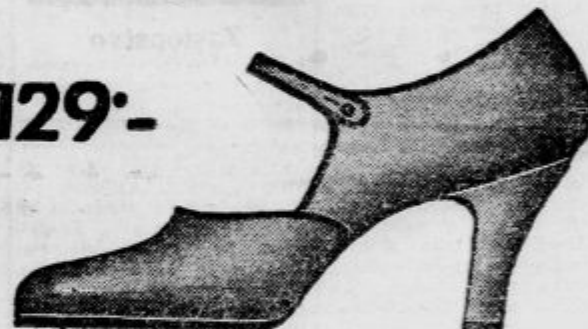
129.-

Vrsta 3945-03

Za vsakdanjo nošo so najbolj pripravi ženski čevlji s spono, iz črnega boksa. Udobni so, imajo široko obliko in nizek podpetnik.

129.-

Vrsta 9775-03

Vedno so elegantni in vedno moderni preprosti čevlji s spono. Imamo jih iz svilnatega črnega ali belega atlasta, ki jih barvamo v istem tonu Vaše toalete. Isti iz pavolnatega atlasta ali zameta za Din 69.—.

69.-

Vrsta 218

Po delu obujte te tople in udobne copate. Bodo Vam neprecenljive koristi za prijeten odmor.

149.-

Vrsta 3657-00

Tistim, ki so po svojem poklicu prisiljeni delati ob vsakem vremenu, so te meltonke vsekakor potrebne.

169.-

Vrsta 3967-23

Evo za Vas neobhodno potrebnih čevljev za delo. V njih lahko hodite po blatu in ob vsakem vremenu, pa Vam bodo noge vedno suhe.

229.-

Vrsta 9837-21

Elegantni moški čevlji šiljaste oblike. Čevlji iz laka so Vam potrebni za ples in za zabavo, iz črnega ali rjavega telečjega boksa za promeno za samo Din 199.—.

Preglejte naše izložbe. Tam dobite najlepša in najkoristnejša darila za vsakega člana Vaše družine. Da imate več udobnosti in več časa za izbiranje, je najbolje, da nas obiščete dopoldne.

Vrsta 9977-27

Čevlji iz finega telečjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Poltlačna oblika daje čevljem osobito eleganco. Nosijo se navadno dni in ob praznikih.

Bata

DANES LAHKO OBUJEMO VSO DRUŽINO ZA DENAR, KI STE GA PRED
DEVETIMI LETI MORALI DATI ZA EN PAR ČEVLJEV

Vrsta 3267-00

Model sportnih čevljev iz rjavega duboksa z močnim dvojnimi podplatom. Ne propuščajo vode. Zlasti dobri za lovce in za vse vrste turizma.

Otrokom:

Tople volnene copate Din 29.—
Gumaste snežke Din 49.—
Usnjati čevljički z gumastim podpetnikom Din 49.—
3 pare skupaj Din 127.—

Mami:

Tople mikade Din 39.—
Snežke iz gabardena Din 69.—
Čevlji iz lastina Din 69.—
3 pare skupaj Din 177.—

Očku:

Copate za doma Din 59.—
Galoše Din 69.—
Čevlji iz boksa z gumastim podplatom Din 169.—
3 pare skupaj Din 297.—

ČEVLJI ZA VSO DRUŽINO 9 PAROV ZA DIN 601.—